

Πανελλήνιος Σύνδεσμος
Τεχνικών Εταιρειών

Μελετητικές συμβουλευτικές επιχειρήσεις
για τις υποδομές και την ανάπτυξη

Σύνδεσμος Τεχνικών Εταιρειών Ανωτέρων Τάξεων

«ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ & ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ: ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΑΜΕΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ»

Επέκταση Αντικειμένου και Εξωστρέφεια

Σπύρος Παπαγρηγορίου, Αντιπρόεδρος ΣΕΓΜ,
Διευθύνων Σύμβουλος ENVECO A.E.

ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

8 Μαΐου 2019

ΕΥΓΕΝΙΚΗ ΧΟΡΗΓΟΣ

uni.systems

Η ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΗΤΙΚΗ «ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ» ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΣΕ ΤΕΛΜΑ (I)

Η προβληματική κατάσταση

- Μεταξύ 2009 και 2017 οι επιχειρήσεις που έφυγαν από την αγορά των κατασκευών ήταν **39.000**.
- Την ίδια περίοδο η πτώση της προστιθέμενης αξίας από τις κατασκευές έφθασε το **61%**.
- Η απασχόληση μειώθηκε κατά **50%**.
- Οι επενδύσεις στην κατασκευαστική βιομηχανία μειώθηκαν από 33,6 δις σε 9,0 δις.
- Παρατηρείται κενό υποδομών, αλλά και τεράστιες δυνατότητες ανάπτυξης, επέκτασης και συντήρησής τους.

Η ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΗΤΙΚΗ «ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ» ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΣΕ ΤΕΛΜΑ (II)

Αναγκαίες Δράσεις

- Διερεύνηση νέων και συνδυαστικών πηγών χρηματοδότησης
- Εφαρμογή καινοτόμων συστημάτων υλοποίησης έργων
- Επέκταση του αντικειμένου του κλάδου σε νέες ανάγκες και αγορές
- Εξωστρέφεια

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΡΓΩΝ

- Σταδιακή ενίσχυση του σκέλους υποδομών του ΠΔΕ.
- Αξιοποίηση των πόρων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων
- Αξιοποίηση επενδυτικών κεφαλαίων από Θεσμικούς Επενδυτές.
- Υιοθέτηση πολιτικών από το Κράτος σε συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς με στόχο τη μείωση του ρίσκου.
- Κατάστρωση χρηματοδοτικών πακέτων επενδυτικών έργων.
- Αξιοποίηση πόρων για μόχλευση ιδιωτικών επενδύσεων.

ΜΕΘΟΔΟΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ (I)

Αυτόκλητες / Πρότυπες προτάσεις

- Έργα ιδιωτών εκτός κρατικού προγραμματισμού.
- Αρχική πρόταση τεχνική και οικονομική για τραπεζικά χρηματοδοτήσιμο έργο (**bankable**).
- Έγκριση από κράτος προμελέτης και οικονομική δέσμευση επί της αρχής.
- Ανοικτός Διαγωνισμός με δικαίωμα προαίρεσης του προτείνοντος να αναλάβει το έργο είτε αποζημίωσή του.

ΜΕΘΟΔΟΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ (II)

ΣΔΙΤ και Παραχωρήσεις

- Κατάλληλες δομές για τη συνεργασία μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού κλάδου επιχειρήσεων για το σχεδιασμό και εκτέλεση έργων υποδομής και παροχή υπηρεσιών με κατανομή κινδύνων και ευθυνών.
- Μεγάλο εύρος εφαρμογής:
 - ❖ Για υποδομές (αυτοκινητόδρομοι, αεροδρόμια, σιδηρόδρομοι, ύδρευση, απορρίμματα)
 - ❖ Για δημόσια κτίρια (παιδεία, υγεία, στέγαση)
 - ❖ Για τεχνολογία (τηλεπικοινωνίες, IT).

ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΣΕ ΝΕΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΑΓΟΡΕΣ (I)

Υποδομές I

- Πρόταση κατάρτισης **Ηλεκτρονικού Μητρώου Έργων Υποδομής**.
- Εφαρμογές «*έξυπνων συστημάτων*» παρακολούθησης.
- **Συντήρηση υποδομών** (Γέφυρες, Σήραγγες, Οδική Ασφάλεια, Ολυμπιακά Ακίνητα, Αρδευτικά Δίκτυα, Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων).

ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΣΕ ΝΕΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΑΓΟΡΕΣ (II)

Υποδομές II

- Αντισεισμική προστασία.
- Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Παρεμβάσεις με βάση επίπεδα τρωτότητας σε όλο το δομικό πλούτο.
- Κατάταξη έργων υποδομής ως προς προτεραιότητες παρέμβασης και τρωτότητα στην κλιματική αλλαγή.
- Μελέτη και Κατασκευή έργων προσαρμογής για παράκτιες ζώνες – οδικά, σιδηροδρομικά, υδραυλικά, αεροδρόμια, αντιπυρική προστασία).

ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΣΕ ΝΕΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΑΓΟΡΕΣ (III)

Υφιστάμενα Κτίρια I

- Κατάρτιση ηλεκτρονικού μητρώου για κάθε αστική κατασκευή.
- Αναβάθμιση των υφισταμένων κτιρίων που προκαλεί σημαντικές υπεραξίες.

ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΣΕ ΝΕΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΑΓΟΡΕΣ (III)

Υφιστάμενα Κτίρια II

- **Αναβάθμιση των κτιρίων** μπορεί να πραγματοποιηθεί με ενίσχυση του φέροντος οργανισμού, με παρεμβάσεις στην εσωτερική λειτουργικότητα και στις όψεις και τα κελύφη, καθώς και με απομάκρυνση οχλουσών χρήσεων.
- **Πρόταση νέου θεσμικού πλαισίου για κτίρια ηλικίας μεγαλύτερης των 25 ετών**, για να επιτραπούν παρεμβάσεις που αφορούν στο ιδιοκτησιακό καθεστώς, τη λειτουργικότητα των κτιρίων και την επιλογή κατάλληλων χρήσεων για τον επενδυτή.

ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΣΕ ΝΕΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΑΓΟΡΕΣ (IV)

Εγκαταλελειμμένα Κτίρια

- Για τα εγκαταλελειμμένα κτίρια κληροδοτημάτων που συχνά έχουν και πολιτιστικό ενδιαφέρον, μπορεί να αναπτυχθεί επενδυτικό ενδιαφέρον του ιδιωτικού τομέα, ειδικά αν η αναβάθμισή τους συνδέεται με τον τουρισμό και τον πολιτισμό.
- Για τα διάσπαρτα εγκαταλελειμμένα κτίρια, συνήθως ιδιωτών, που δημιουργούν σημειακά ή και ευρύτερα αστικά κενά, προτείνεται η νομοθετική ρύθμιση για υποχρέωση σε αναβάθμιση είτε από τον ιδιοκτήτη είτε από ενδιαφερόμενο επενδυτή.

ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΣΕ ΝΕΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΑΓΟΡΕΣ (V)

Πολεοδομικές παρεμβάσεις I

- Οι πολεοδομικές παρεμβάσεις εντός μεγάλων αστικών κενών ή υφισταμένων αποθεμάτων γης πρέπει να αποτελέσει κινητήρια δύναμη για την κατασκευαστική βιομηχανία.

ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΣΕ ΝΕΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΑΓΟΡΕΣ (VI)

Πολεοδομικές παρεμβάσεις II

Τα παραδείγματα προθέσεων που μέχρι σήμερα δεν υλοποιούνται είναι χαρακτηριστικά:

- Το παλαιό αεροδρόμιο του Ελληνικού
- Η συνολική περιοχή του Ελαιώνα στην Αττική
- Το νέο αεροδρόμιο στο Καστέλλι Ηρακλείου
- Η τουριστική ανάπτυξη στο Λοκρό Φθιώτιδας.
- Και μόνο τα παραπάνω εφαρμοζόμενα κατά την επόμενη περίοδο, παρεμβαίνουν σημαντικά στην ανάπτυξη, την εργασία και το ΑΕΠ της χώρας.

ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΣΕ ΝΕΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΑΓΟΡΕΣ (VI)

Έξυπνες πόλεις I

- Η προσέγγιση των «έξυπνων πόλεων» (Smart Cities) προωθείται κατά προτεραιότητα σε πολλές χώρες της Ε.Ε.
- Το εξειδικευμένο μελετητικό και κατασκευαστικό δυναμικό που εμπεριέχει η εφαρμογή τους καλύπτει μεγάλο φάσμα αντικειμένων.

ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΣΕ ΝΕΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΑΓΟΡΕΣ (VII)

Έξυπνες πόλεις II

Η μελέτη και επεξεργασία σε μεγάλη λεπτομέρεια του **project πεζοδρόμησης της Πανεπιστημίου** που δεν πραγματοποιήθηκε είχε ενσωματώσει σε πολλά σημεία τη λογική των παρεμβάσεων των «έξυπνων πόλεων».

ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΣΕ ΝΕΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΑΓΟΡΕΣ (VIII)

Έξυπνες πόλεις III

Οι «έξυπνες πόλεις» περιλαμβάνουν παρεμβάσεις και έργα στους τομείς:

- Ενεργειακή αναβάθμιση και εξοικονόμηση
- Πράσινες στέγες και πράσινοι τοίχοι
- «Έξυπνη» στάθμευση και car sharing

ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΣΕ ΝΕΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΚΑΙ ΑΓΟΡΕΣ (ΙΧ)

Έξυπνες πόλεις IV

Οι «έξυπνες πόλεις» περιλαμβάνουν επίσης παρεμβάσεις και έργα και στους εξής τομείς:

- Εισαγωγή του υδάτινου στοιχείου στην πόλη
- Φωτισμός
- Χρήση ψυχρών υλικών
- Αποκομιδή απορριμμάτων
- Μείωση του CO₂
- και σειρά άλλων εφαρμογών τεχνολογίας αιχμής.

ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ (I)

Τάσεις στη Διεθνή Αγορά

- Οι μεγάλες εταιρείες της κατασκευαστικής βιομηχανίας στην Ε.Ε. στηρίζουν μεγάλο κύκλο εργασιών τους στην αγορά τρίτων χωρών, εκτός Ε.Ε.
- Μικρές χώρες όπως οι: Δανία, Ολλανδία, Ιρλανδία άσκησαν και ασκούν επιτυχώς πολιτική επέκτασης και διείσδυσης στον τεχνικό κλάδο σε τρίτες χώρες.
- Πηγή χρηματοδότησης είναι τα κονδύλια εξωτερικής βοήθειας των Διεθνών Οργανισμών και των αντίστοιχων Οργανισμών των χωρών της Ε.Ε. και της ΕΖΕΣ.

ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ (II)

Στόχοι Χρηματοδοτών I

- Η επέκταση σε τρίτες χώρες, σε ένα πλαίσιο ανταγωνισμού μεταξύ κυρίως Κίνας και Δυτικών Χωρών.
- Η εξασφάλιση φυσικών πόρων σε βάθος χρόνου, συχνά απαραίτητων για την υψηλή τεχνολογία.
- Η δημιουργία σταθερής ανάπτυξης στις τρίτες χώρες ως προϋπόθεση για πολιτική σταθερότητα, αναγκαία για την απόδοση των επενδύσεων σε βάθος χρόνου, αλλά και για τη μείωση συγκρούσεων που οδηγούν σε μετανάστευση.

ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ (III)

Στόχοι Χρηματοδοτών II

- Η μεγέθυνση της κατασκευαστικής βιομηχανίας.
- Η δημιουργία θέσεων εργασίας για τον τοπικό πληθυσμό, με σαφή στόχευση την τιθάσευση του μεταναστευτικού ρεύματος που προκύπτει για οικονομικούς λόγους και αδυναμία επιβίωσης.

ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ (IV)

Χρηματοδοτικοί Φορείς I

- **Ευρωπαϊκή Ένωση:** σε τομείς προτεραιότητας (ενέργεια, περιβάλλον, διαχείριση νερού, κλιματική αλλαγή, smart cities, ψηφιακή τεχνολογία, αναβάθμιση αστικών περιοχών).
- Η Ε.Ε. προωθεί για την Αφρική και Γειτονικές χώρες **πρόγραμμα Blending** (μόχλευση πόρων της Ε.Ε. από Οργανισμούς Βοήθειας Χωρών Μελών).
- **EBRD:** η αναπτυξιακή τράπεζα που χρηματοδοτεί κατ'εξοχήν ιδιωτικά projects, τόσο σε χώρες της πρώην ΕΣΣΔ και γειτονικές της Ε.Ε., όσο και εντός της Ε.Ε.

ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ (V)

Χρηματοδοτικοί Φορείς II

- **WORLD BANK:** χρηματοδοτεί παγκόσμια, με κύρια έμφαση στην Αφρική.
- **GEF:** το Global Environment Fund σε παγκόσμια κλίμακα.
- **Οργανισμοί χωρών:** KfW Γερμανικός Οργανισμός Εξωτερικής Βοήθειας, AfD Γαλλικός Οργανισμός, Δανέζικος, Σουηδικός, Ισπανικός κλπ. (η Ελλάδα δεν διαθέτει αντίστοιχο Οργανισμό).
- **Αναπτυξιακές Τράπεζες χωρικά:** Ασίας, Αφρικής κλπ.

ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ (VI)

Προτάσεις για εκπροσώπηση και πληροφόρηση I

- Αναβάθμιση ελληνικής εκπροσώπησης στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στη φάση προγραμματισμού και κατανομής επενδύσεων εξωτερικής βοήθειας.
- Συνεργασία Υπουργείων Εξωτερικών και Ανάπτυξης για τη συγκρότηση σαφούς πολιτικής εξωστρέφειας για τον μελετητικό και κατασκευαστικό κλάδο.

ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ (VII)

Προτάσεις για εκπροσώπηση και πληροφόρηση II

- Ανάπτυξη σχετικής Βάσης Δεδομένων για τη διευκόλυνση της έγκαιρης ροής και διάχυσης της πληροφορίας, σε συνεργασία Υπουργείων και φορέων τεχνικού κλάδου.
- Δημιουργία κοινού γραφείου εκπροσώπησης και lobbying της εγχώριας κατασκευαστικής βιομηχανίας στις Βρυξέλλες.

ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ (VIII)

Αναγκαίες Δράσεις I

- Δημιουργία εξειδικευμένου Ελληνικού Φορέα ενίσχυσης και χρηματοδότησης της εξωτερικής βοήθειας. Η διάθεση κεφαλαίων με ορθά τραπεζικά κριτήρια μπορεί να αποτελέσει ασφαλή επένδυση μακροπρόθεσμα.
- Επεξεργασία αυτόκλητων προτάσεων από τον ιδιωτικό τομέα προς τους Διεθνείς Οργανισμούς που τις αναμένουν. Μελετητές – Κατασκευαστές – Τράπεζες σε συνεργασία με την πολιτεία μπορούν να αναπτύξουν τέτοιες προσεγγίσεις.

ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ (ΙΧ)

Αναγκαίες Δράσεις ΙΙ

- Προσέγγιση που διασφαλίζει ότι το project είναι τραπεζικά ενδιαφέρον (bankable) και έχουν προβλεφθεί τα θέματα που αφορούν στην κοινωνία, στο περιβάλλον, στην κλιματική αλλαγή, στην επικινδυνότητα (risk), στη χρηματοδότηση, στον τρόπο απόσβεσης και στις ρυθμίσεις που απαιτούνται στο κανονιστικό πλαίσιο της χώρας υποδοχής.

ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ (X)

Αναγκαίες Δράσεις III

- Μεγέθυνση των εταιρειών με συγχωνεύσεις ή εξαγορές ή άλλες μορφές, προκειμένου να δημιουργηθεί ανταγωνιστικός όγκος κύκλου εργασιών, εμπειρίας και κυρίως ικανότητας διεπιστημονικής και πολυθεματικής προσέγγισης των θεμάτων.

ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ (ΧΙ)

Αναγκαίες Δράσεις IV

- Αρχική χρηματοδότηση από τον Οργανισμό Εξωτερικής Βοήθειας που πρέπει να δημιουργηθεί, κινητοποίηση των διπλωματικών υπηρεσιών στις χώρες - στόχο, στοχευμένες αποστολές στις χώρες αυτές, πρόβλεψη στα προγράμματα του Υπουργείου Ανάπτυξης για ενίσχυση της εξωστρέφειας υπό το ανωτέρω πρίσμα.
- Εγγραφή της Ελλάδας στις Χωρικές Αναπτυξιακές Τράπεζες (Αφρική, Ασία κλπ.) προκειμένου να μπορούν να συμμετάσχουν οι ελληνικές εταιρείες σε δικά τους projects.

ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ (XII)

Προτάσεις Θεσμικές I

- Δημιουργία ελληνικού φορέα εξωτερικής βοήθειας, όπως έχουν οι χώρες: Γαλλία AfD, Γερμανία KfW, Σουηδία, Ισπανία, Δανία κλπ. είτε, εναλλακτικά,
- Αξιοποίηση της **Αναπτυξιακής Τράπεζας** που έχει θεσπιστεί.
- Για κάθε περίπτωση (είτε για τη δημιουργία ελληνικού φορέα είτε για την αξιοποίηση της Αναπτυξιακής Τράπεζας) θα πρέπει:
 - ❖ να περιλαμβάνεται στους σκοπούς η συμμετοχή σε προγράμματα Εξωτερικής Βοήθειας είτε Διεθνών Οργανισμών είτε Εθνικά,

ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ (XIII)

Προτάσεις Θεσμικές II

- ❖ να προβλέπεται η διάθεση κεφαλαίων,
- ❖ να ελεγχθούν και να εξασφαλιστούν οι προϋποθέσεις που θέτει η Επιτροπή της Ε.Ε. για να πιστοποιεί Οργανισμούς ως επιλέξιμους υποδοχείς χρηματοδοτήσεων,
- ❖ να αποτυπώνεται στη φιλοσοφία ίδρυσης η ανάγκη προώθησης του ιδιωτικού τομέα ως μοχλού ανάπτυξης της χώρας,
- ❖ να συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων σημαντικοί παράγοντες του τεχνικού κλάδου.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας